

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Poniedziałek dnia 15 Września r. s. 1830 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 6 września.

Przez najwyższe ukazy J. C. M. do Rządzącego Senatu wydane, przy zupełnem uwolnieniu ze służby: dnia 15 sierpnia, assessor kollegialny Jan Łyskowski, otrzymał pensyi dożywotniej po 217 rubli na rok; dnia 16 sierpnia radcy kollegialni: Nikołaj Kakurin, Dymitr Pimenow i Sergiusz Łańskoy, mianowani radcami stanu; radcy dworu Leon Lebiediew i Andrzej Trawin. radcami kollegialnymi; zaś assessor kollegialny Jan Riabow, radcą dworu.

Dnia 25 sierpnia, prezydent 1go departamentu izby kryminalnej moskiewskiej, radca kollegialny Kondyrew, dla słabości zdrowia, zupełnie uwolniony ze służby, na własną prośbę.

— Dnia 30 sierpnia, znajdujący się przy Jzco CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIELKIM XIECIU JEGO MOŚCI NASTĘPCY TRONU, radca stanu Bazyli Żukowski, za służbę gorliwością oznaczoną, wyniesiony na rzeczywistego radcę stanu.

— Radca kollegialny Teodor Pranisznikow, zostający w osobnej kancelarii głównie zarządzającego departamentem pocztowym, Rzeczywistego Radcy Taynego, Xiążęcia Golicyna, w nagrodę gorliwości i podjętych trudów w sprawowaniu danych mu poleceń, mianowany jest radcą stanu.

— Ukazy Rządzącego Senatu:

1) Dnia 28 sierpnia z 1go Departamentu, o daniu kupcowi Lencowi niektórych ulżeń w handlu winami, przezeń wyrabianemi w Kizla-rze i Mozdoku z winogrodu rossyjskiego.

2) Dnia 28 sierpnia z 1go Departamentu, o rozformowaniu kijowskiego batalionu wojskowych kantonistów, do urzędzenia w Kijowie nowego pomieszczenia i o dalsz.

3) Dnia 1 września z 1go Departamentu, o zaleceniu naczelnikom gubernij, ażeby w zdarzeniu koniecznej potrzeby zaprowadzenia w guberniach czasowych sądów ziemskich, przedstawiali o tém poprzecznie do ministerjum spraw wewnętrznych i oczekiwali rozwiązania.

4) Dnia 1 września z 1go Departamentu, o ponowieniu zaleceń do Izb Skarbowych względem ścisłego wykonywania postanowionych prawideł na przesiedlanie włościan do gubernij sybirskich.

5) Dnia 1 września z 2go oddziału 5go Departamentu, o nienaznaczaniu do żadnych działań Ławrentjewa horodniczego Dmitrjewskiego nad Swapą, za dopuszczenie kupcowey Anosowey srogiego obeyscia się z dziewczką Fiedorowną, z czego ona umarta. (G. S.)

Mglin (gubern. Czernihow) 15 sierpnia.

Dzisiaj o godzinie 10 wieczorem, wśród wielkiego deszczu i grzmotn, gumno, należące do szlacheica Dymitra Bałaszewicza, zabudowane w polu, dosyć odległe od zamieszkanym budynków, zapaliło się od mocnego uderzenia piorunu z błyskawicą. W tém gumnie, z rozporządzenia zwierzchności, złożony był prowiant skarbowy, około 600 czterdziert maki i krup; cała ta ilość razem z gumnem i dalszém zabudowaniem Bałaszewicza, stało się pastwą płomieni. (G. S. P.)

Odessa dnia 25 sierpnia.

W tych dniach, przybył do miasta naszego P. Sekretarz stanu, radca tayny, Willamow. (G. S. P.)

N I D E R L A N D Y.

Bruxella dnia 1 września.

Na otrzymaną wiadomość o przybyciu Ich Królewskich Wysokości: Xiążęcia Wilhelma Oranii i Xiążęcia Fryderyka Niderlandzkiego, do bram miasta, stronnicy rozruchow nanowo usiłowali zawichrzyć spokojność miasta; już byli zaczęli wydierać z bruku kamienie i tarassować ulice; lecz wierni mieszkańcy, mieszczanie uzbroieni, w celu utrzymania porządku, zapobiegli tym zamachom, i wysłali dwóch deputowanych do Ich Królewskich Wysokości, zapraszając, ażeby raczyli weyść do murów stolicy.

J. K. W. Xiążę Oranii, pełen ślachtetnego zaufania w siebie samym i w przywiązaniu ku sobie mieszkańców, o godzinie 2giej, sam bez eskorty, tylko w towarzystwie P. Gobbelschroy, ministra przemysłu, i swojego adjutanta, wszedł do Bruxelli, i udał się prosto do ratusza, gdzie przez odezwę raczył ogłosić ustanowienie kommissyi, mającej się zająć obmyśleniem środków, zdolnych do zaprowadzenia porządku i spokojności. Ta kommissya jest złożona: z prezydenta, xięcia Ursel, oraz z członków: van der Fosse, gubernatora prowincyi, Wellensa, burmistrza bruxelskiego; Barona Hoogworst, kommandanta gwardyi miejskiej, ienerała Aubremé, Kokaert, radcy; xięcia Arenberg i radcy Stevens, sekretarza.

— Wieść puszczono, iż wybuchnęły zaburzenia w Hadze i Amszterdamie. Wiadomość ta jest bezzasadną. Gwardya gminna amszterdamska pełni służbę w mieście.

— Podług ostatnich wiadomości z Verviers, przywrócony został porządek w tém mieście; w Maëstricht nie był przerywanym. Wiadomości z Namur, Tournai, Bergen, Alost, Gandawy są zupełnie zaspakajające.

— Reieneya miasta Bruxelli ogłosiła następujące uwiadomienie:

„Gdy porządek został już przywróconym, a potrzeby służby publicznej wymagają tego, iżby podatki municypalne były znowu ustanowione; przeto uwiadamiają się interessowani, że biura poboru tych podatkow są przy bramach przywrócone.

Działo się na Ratuszu, d. 31 sierpnia.”

Burmistrz i Ławnik J. W. Gameren.

Z rozkazu: Sekretarz, P. Cuylen.

— Minister przemysłu krajowego i osad, P. Watterstaet, wydal do czeladzi rzemieślniczej zawiadomienie w brzmieniu następującem:

„Osoby, niemające roboty, zawiadamiają się, że mogą się udać do robot około kanału bruxelskiego w Charleroy, a szczególniej do robot między Bruxellą a Hal, gdzie zostaną użytymi na warunkach i za nagrodę korzystną.” (J. d. S. P.)

Haga d. 1 września.

Deputowani bruxelscy i leodyyscy byli naprzd przyjętymi u ministra spraw wewnętrznych; potem, J. K. M. raczył, dnia 31 sierpnia, dozwoić im stawić się przed sobą.

— Pierwszy batalion 10tej dywizyi, dnia 30 sierp. wyszedł z Harlem do Leydy.

— Dwie baterye artylleryi konney wyszły z, Bredy i Boi-le-Duc; niebawnie, będzie zebranych więcej, iak 20,000 ludzi.

— Dwa bataliony grenadyerów i batalion instrukcyyny, które trzymały garnizon w Hadze, dnia 29, o świcie, wyruszyły do Rotterdamu, gdzie

to wojsko wsiadzie do Antwerpii na 6 statków parowych, pod rozporządzenie rządu oddanych.

— Dnia 29, po południu, półk ułanów, którzy utrzymywali garnizon w *Utrechcie*, wyszedł do *Brabancji*.

— Dzięki dobremu chęciom mieszkańców, i śródkom przedsięwziętym przez zwierchność cywilną i wojskową, utrzymanie publicznego porządku w *Antwerpii*, równie iak i w całej prowincyi zostało zabezpieczone.

— Miasto *Gandawa*, godnem iest naywiększych pochwał. Porządek prawny w tém wielkiem mieście bynajmniey zamieszany nie został. Liczne, w niem się znajdujące fabryki bawełniane, nie przestają pracować i utrzymywać należących do siebie robotników. Tak chwalebna wytrwałość ze strony fabrykantów iest tym godniejszą uwagą, że, iak wiadoma, przed naszymi zaburzeniami, gałęź przemysłu, którą się one zajmują, była w nieiakiem zatamowaniu i podupadnięciu. Łatwo pojąć, że ci przemysłnicy i 20,000 robotników, których oni utrzymują, nie myślą bynajmniey przyymować niszczycielów i podpalaczy machin. (J.d.S.P.)

S Z W A Y C A R Y A.

— Dnia 31 sierpnia —

Trzy półki szwajcarskie: *Bleulera*, *Ruttimanna* i *Bontemsa*, już otrzymały rozkaz udania się do *Besançon*, gdzie zostaną rozpuszczone; drugi półk *Riaza*, będzie odesłany do *Korsyki* i również rozpuszczony. Oddziały dwóch półków gwardyi, już rozpuszczone w *Orleanie*, idą do Szwajcaryi. (J.d.S.P.)

Kair dnia 1 lipca.

Urodzay mamy nadwyzwyczajnie obfity: wyław przeszłoroczny *Nilu*, tak straszny przez swoje spustoszenia, które poczynił, iest zapewne przyczyną tey, ieszcze nigdy niedoświadczoney urodzayności: gdyż rzeka muł swój niosła wtenczas bardzo daleko, na grunta, które nie były zasiewane od lat 40. Pośród takiej obfitości, panuje tu naywiększa nędza, z przyczyny monopolium, przez wice-króla utrzymywanego; dla tegoto pszenica nawet stała się przedmiotem czynney kontrabandy, pomimo surowości, wywieraney na przemycających. (J.d.S.P.)

N I E M C Y.

Berlin dnia 4 września.

Z *Düsseldorfu*, pod d. 28 sierpnia, donoszą: wczora nasze miasto zostało uszczęśliwione przybyciem J. K. W., Xiążęcia *Wilhelma* Pruskiego. Deputacya duchowieństwa, szlachty i kupców, oraz cywilni i miescy urzędnicy, stawili się przed Xiążciem. J. K. W. dla wszystkich okazał się nader uprzejmym. Potym Xiążę zwiedził tutejszą akademią kunsztów. O godzinie 4, był u Xięcia wielki obiad, na który było zaproszonych wielu z tych, którzy się przed Xiążciem stawili. Wieczorem całe miasto było oświecone. Obywatele miasta dla uczczenia Wysokiego Gościa, przez alleje ogrodu pałacowego przeszli ceremonialnie, z pochodniami, i tryumfalną muzyką. Przed pałacem Xiążęcia tysiącami zgromadzeni obywatele trzykrotnie wykrzykiwali *ura!* Potym, tutejsze śpiewaków towarzystwo śpiewało różne aryyki i pieśń narodową: *Heil dir im Siegerkranz*. Lud z uniesieniem tę pieśń powtarzał! Jego Królewska Wysokość, w odkrytym pojeździe iedździł po ulicach miasta, i przyymował z zadowoleniem radośne witania tłumem cisnącego się ludu. Dzisiaj, o południu, Xiążę udał się do *Kolonii*, dokąd też szczęśliwie przybył wieczorem, dnia 28 sierpnia.

— Z *Kolonii* pod dnim 30 września, piszą: powszechna radość, obudzona przebywaniem w tutejszem mieście J. K. W. Xiążęcia *Wilhelma*, widocznie okazywała serdeczne mieszkańców przywiązanie do domu królewskiego. Zawczora, mieszkańcy tey miasta części, w której J. K. W. raczył się zatrzymać, oświecili swoje domy. Wczora całe miasto było illuminowane.

— Podług naynowszych z *Berlina* wiadomości pod d. 7 września, zamieszania w *Akwizgranie* zupełnie ustały; dla tego w rozkazie dziennym, wydanym przez ienerała *Borstella* w *Koblencu*, pod d. 1 września, z pochwałą są wspomnani obywatele akwizgrancy, którzy tak gorliwie pomagali w przywróceniu porządku, przy pierwszem usiłowaniu naruszenia go w prowincyach królewsko-pruskich. Już aresztowano wielu hersztów zamieszani, zrażdżonych przez robotników fabrycznych i swawolnych chłopców.

— W *Bruxelli* także przywrócono spokójność. J. K. W. Xiążę *Wilhelm* Oranii, dnia 1 września, w towarzystwie głównego swojego sztabu, wszedł do *Bruxelli*, i był spotkany przez gwardyę obywatelską, z honorami wojskowemi i okazaniem miłości i poświęcenia się. J. K. W. oświadczył obywatelom swoje podziękowanie za przywrócenie ich usiłowaniem porządek i spokójność. (G.S.P.)

Karlsruhe dnia 29 sierpnia.

Posel francuzki w *Wiedniu*, Hrabia *Rayneval*, wczora przejeżdżał tędy do *Paryża*. (G.S.P.)

Frankfort dnia 30 sierpnia.

Dzisiaj, przybył tu Wielki Xiążę *Oldenburski*. (G.S.P.)

S Z W E C Y A i N O R W E G I A.

Sztokholm dnia 27 sierpnia.

Królowa przyjechała tu z rokosznego zamku *Hagi*. Mówią, iż zdrowie J. K. M. iest cokolwiek osłabione. Już nie mówią zgoła o podróży Królowey do *Norwegii*.

— Dnia 18, w *Norrköpping*, odbyło się założenie mostu żelaznego. (G.S.P.)

H I S Z P A N I A.

Madryt dnia 14 sierpnia.

Dzisiaj otrzymano tu wiadomość, że J. K. W. Infantka *Donna Luiza Szarlotta*, małżonka Infanta *Don Francisco de Paula*, używająca teraz kąpieli cestońskich, niebezpiecznie zasłabła.

— Znaiomy ze złey strony jenerał brygady *Latapi*, został, z rozkazu królewskiego, przewieziony z *Valladolidu* do *Korunny*. Jenerałnemu Kapitanowi *Galicyi*, *Don Nazaremu Eguia*, dano rozkaz wysłać go, pod pewną strażą, na wyspy *Kanaryjskie*, gdzie także będzie utrzymywany pod ścisłym dozorem.

— W *Sewilli* upał dochodził do 38 stopni Réaumur; lecz i tu mamy statecznie 28 stopni; tak, iż w ciągu 6 tygodni, tylko 4 lub 5 razy, z przyczyny burzy, upał zmniejszał się do 24 lub 25; ale za to w ciągu 12 dni, dochodził 30 do 34 stopni. (G.S.P.)

F R A N C Y A.

Paryż dnia 3 września.

Birża Paryzka. Pigé od sta, 102 fr. 80; trzy od sta, 75 fr. 10; Akcyje bankowe, 1,700 fr., Pożyczka Królewsko hiszpańska, 52½; Pożyczka haitańska, 400 fr.

— Dnia 30 sierpnia, na polu marsowém odbyła się rewia gwardyi narodowej paryzkiej, złożoney z 12 legionow piechoty i iedney dywizyi iazdy; w ogóle 60,000 ludzi; o godzinie 3, z południa, było rozdanie chorągwi, a o trzech kwadransach na 5tą, legiony zaczęły przeciągać, co trwało więcej trzech godzin.

— Na sessyi Izby parów, dnia 30, marszałek, Xiążę *Dalmacyi*, został wprowadzony i przypuszczony do wykonania przysięgi. Porządek dzienny wskazywał roztrząsanie projektu do prawa o przysiędze urzędników publicznych. Artykuł 3ci tego projektu, wyrzajający, że każdy par, który nie wykona przysięgi w przeciągu iednego miesiaca, ma być uważany za pozbawionego osobistcie prawa zasiadania w izbie parów, stał się przedmiotem żywych rozpraw. Mówili PP. *Dubouchage*, *de Broglie*, *Decaze*, *Séguier*, *St. Aulaire*, *Praslin-Noé*, *Montalivet*, *Roy*, *Brisol*, *Morte-*

mart, Portalis i Bordesoult. Po odbytem wotowaniu, projekt został przyjęty większością 37 przeciwko 11-stu. Pan St. Priest na tejże sessyi wniosł projekt o zniesieniu prawa względem świętokradztwa, wniosek jego iednogłośnie prawie znalazł uwagę.

Na sessyi izby deputowanych, dnia 30, zymowano się projektem do prawa względem obiorow na miejsca wakujące, P. Euzebiusz Salverte podał dwie poprawy w tym projekcie do prawa tymczasowego; chce on, ażeby nowi kandydaci nie byli obowiązani udowadniać roczney sessyi, tylko po roku od ogłoszenia teraźniejszego prawa, i żeby ilość obieralnych, którą było 300 fran. podatku dla obierających, a 1,000 fr. dla podających się, zostało zmniejszone: dla pierwszych do 200, a do 500 dla drugich. Druga poprawa została odrzucona większością wcale znaczącą. P. Mauguin w rozprawach tych oświadczył zdanie swoje, że izba teraźniejsza powinna być przez nową elekcyą zupełnie być odmieniona; zdanie to mocno zbiłali PP. Dupin i B. Constant, iako zdanie, dążące do zamieszania spokoyności publiczney. Projekt taki, iaki był podany przez komisyją, został przyjęty większością 234 przeciwko 12-stu.

Izba parów, d. 31, otrzymała od rządu uwiadomienie o przyjętem już w izbie deputowanych prawie, względem zapisywania aktów pożyczkowych na zastaw lub konsygnacyą towarow. Izba, po wciągnięciu tego aktu, zaięła się raportem komisyji petycyney.

Izba deputowanych, na posiedzeniu 31 sierpnia, słuchała P. Felixa Faure, referenta komisyji, do roztrząśnienia projektu do prawa względem cofnięcia artykułow: 3 i 7-go prawa z dnia 12 stycznia 1816 roku, o wygnaniach. Komisyja iednogłośnie przyjęła ten projekt, wniesiony z rozkazu królewskiego, a izba postanowiła roztrząsaniem jego zaiąć się przyszłego czwartku. Reszta posiedzenia przeszła na sprawdzaniu kilku dawniejszych obiorów.

Na posiedzeniu d. 1 września, izba parów otrzymała rozrządzenie królewskie, mianujące P. Séguier wice-prezydentem izby parów. P. Malleville, referent komisyji petycyney, donosił, że pewna liczba mieszkańców miasta Brives i Bordeaux prosi o zniesienie podatku od wina, albo zastąpienia go innym podatkiem. Doniesienie to stało się powodem do nader żywych rozpraw o podatkach ubocznych (indirects) i opieraniu się temu podatkowi ze strony płacących. Izba, odesławszy tę rzecz do komisyji szczególney, sama zaięła się słuchaniem dalszych raportow komisyji petycyney.

Izba deputowanych, dnia 1 września, nie miała posiedzenia.

Dnia 31 sierpnia, Lord Stuart Rothesay, na prywatney audyencyi, złożył Królowi listy K. J. Angielskiego, przez które on mianowany jest do dworu francuzkiego ambasadorem nadzwyczajnym i pełnomocnym. Lordowi towarzyszył do Króla i prezentował Hrabia Molé, minister spraw wewnętrznych. Po audyencyi u Króla, ambasador również był prezentowany Królowej, oraz Xiążętom i Xiężniczkom domu królewskiego.

Donoszą z Tulonu pod 27 sierpnia: „bryg Akteon, pod dowództwem P. Hamelin, kapitana fregaty, przybył wczora do naszego portu, z Trypolu, z depeszami do rządu. Donosi on: „Trypol poddał się na łaskę; na pierwsze wezwanie bey odpowiedział, iż nie będzie próbował opierać się wojskom, które opanowały Algier. Udał się na okręt admirałski Trydent, i miał długą rozmowę z P. Rosamel. Zapewniał, że został zawarty następujący traktat: „Bandera francuzka będzie salutowana 33ma wystrzałami działowemi; rozboj morski i niewola chrześcian są zniesione; niewolnicy, znaydujący się w reieney trypolitańskiej, zostaną natychmiast wypuszczeni; nie będzie nakładany żaden podatek na narody europejskie; bey trypolitański obowiązanie się zapłacić sumę 800,000 fr. na wynagrodzenie Francyi kosztow wyprawy i strat poniesionych w handlu.” Bey poddał się tym warunkom i już 400,000 fran. są na okręcie Try-

dent; reszta będzie wypłacona w przyszłym październiku. Sztaby główne każdego okrętu eskadry, mając na czele dowódcę, oddały wizytę bejowi, który je bardzo dobrze przyjął. D. 15, nie jeszcze nie wiadano w Trypolu o wypadkach we Francyi.”

Doniesienie telegraficzne, do ministra marynarki i osad, przez prefekta morskiego tulońskiego, uwiadamia, że bryg Adonis, wyszedłszy z Algieru 21 sierpnia, przybył 28 do Tulonu. Dowódzca tego okrętu powiada, że, gdy wyjeżdżał z Algieru, nie było tam jeszcze wiadomości o mianowaniu wodzem naczelnym Clausela.

Dnia 28, okręt Algésiras, niosący jenerała Clausel, wyjechał z pomyślnym wiatrem z Tulonu do Algieru.

Monitor, d. 30 ogłosił wiele rozrządzeń. Przez iedno z nich zniesiony jest urząd pierwszego ieneralnego inspektora królewskiego korpusu inżynierii. Minister wojny złożył komitet fortyfikacyyny z inżynierów, których uzna zdolnymi w nim zasiadać; najstarszy jenerał-porucznik będzie prezydentem tego komitetu. Przez inne urządzenie, również zniesiony jest urząd inspektora ieneralnego korpusu królewskiego artylleryi, i zaleca utworzenie komitetu. Podług wiadomości w ministeryum spraw wewnętrznych, w 86ciu prefekturach Francyi, do 27 sierpnia, zmieniono już 76 prefektów, a 161 podprefektów w 277 podprefekturach królestwa.

Oto jest lista ministrów stanu, usunionych przez rozrządzenie 25 sierpnia:

Baron Vitrolles, jenerał-porucznik hrabia Dupont, xiążę Dalberg, marszałkowie: xiążę Conégliano, xiążę Reggio, xiążę Tarentu, xiążę Raguzy, xiążę Bellune, opat xiążę Montesquiou; margrabiowie: Barbé-Marbois, Jaucourt, Latour-Maubourg, Talaru, Pastoret, Clérmont-Tonnère, xiążę Talleyrand; baronowie: Pasquier, Portal, Damas, Rayneval, Hyde-de-Newville, Duden; PP. Alexis Noailles, Bourrienne, Vatisménil, Courvoisier; hrabiowie: Vaublanc, Roy, Pradel, Siméon, Laforêt, Saint-Gricq, de la Bouillierie, Villèle, Corbière, Benoist, de la Ferrounays, Portalis, Chabrol-Crouzol, Labourdonnaye, Ferdynand Berthier; wice-hrabiowie: Lainé, Martignac, Châteaubriand (który pierwiej już podał się do dymisyyi), de Bonald, Decaux; xiążęta: Decazes, Laval-Montmorency, Doudeauville, Narbonne, Brissac, kardynał Latil; biskup hermolitański.

— Mówią, że hrabia de la Ferrounays, poseł w Rzymie, i hrabia St-Priest, poseł w Madrycie, podali się do dymisyyi.

— P. Karol Lenormant, sławny architekt, został mianowany naczelnikiem oddziału sztuk i umiejętności przy ministeryum spraw wewnętrznych. (J.d.S.P.)

TURCYA.

Konstantynopol, dnia 10 sierpnia.

Podług wiadomości z Saloniki, powstanie w Albanii ciągle się jeszcze wzmacza. Powstańcy, coraz bardziej się zbliżają do wspomnianego miasta. Wynikłe w różnych pszalikach azyatyckich zaburzenia także się rozprzestrzeniają; wiele już miast i wsi zostało zniszczonych przez powstańców. Desterdar, Sadik Effendi, udał się do Bagdadu celem dostania u tamecznego baszy pieniędzy dla Porty; iednakże wątpią o skutku iego poselstwa: gdyż wiedzą, że pomieniony basza nie troszczy się o najwyższą Porty władzę. W Smyrnie grasuje żółta gorączka, z której codziennie umiera od 12 do 20 ludzi. (P. P.)

AMERYKA.

STANY ZJEDNOCZONE PÓŁNOCNO-AMERYKAŃSKIE.

Nowy-York d. 19 lipca.

W gazecie Wieczorna Poczta zawiera się następujące wiadomości o kolonii, leżącej w prowincyi Teksas, a kilka lat pierwej, z krajowców Stanów-Zjednoczonych założoney przez półkownika Osteña. Główne tej kolonii miasteczko nazywa się San Felipe. Leży ono w odległości 100 mil angielskich od uścia rzeki Bracos, a założone 6ścią lat pierwej. Teraz jest w niem 30

domów zamieszkałych i magazynów. Tam drukuje się *Gazeta Teksaska*. W *San-Felippe*; znajdują się trzy domy zaizdne, szkoła i poczta. Dotąd nie było w tej kolonii gmachów publicznych. Teraz budują sądownictwa i turmy. Półkownik *Osten* jestto człowiek bardzo rozsądny i ma wielkie poważenie. Pierwszą myśl zaludnienia pustyni teksaskiej przez obywateli Stanów-Zjednoczonych powziął oyciec półkownika, *Moyżesz Osten*, rodem z prowincyi *Missury*. W r. 1820, z 17-stą towarzyszą, udał się do *Beksaru*, celem znalezienia ziemi, dogodnej na osadę i uczynienia wstępnych przygotowań do iey zakładu. Z jednym tamiecznym kraiovcem objechał ponad rzekami *Gwadalupę*, *Koloradę* i *Bracos*, nad któreto ostatniey brzegami, obrał miejsce dla kolonii, która też w grudniu 1821 roku, została założoną z kilkunastu osób pod iego naczelnictwem. Ci pierwsi osadnicy musieli walczyć z nader wielkimi trudnościami, i pokonywać nadzwyczajne przeszkody. Tak, n. p., okręt z Nowego-Orleanu do nich wysłany z zapasami żywności i różnemi narzędziami, zginął w podróży, a ładunek drugiego okrętu, który szczęśliwie do nich przybył, został przez dzikich zniszczony, przy czém 4 ludzi życie utraciło, sposobem nayokropniejszym. Te nieszczęśliwe wypadki zmusiły kolonistów żyć mięsem dzikich zwierząt. Oprócz tego, dopóki byli oni w małej liczbie, ulegali częstym Indyanów napadom. W roku 1825, P. *Osten* od prowincyi: *Koaguli* i *Teksasu* otrzymał pozwolenie osadzić w kolonii jeszcze 500 familii. W roku 1827, zawarł nową umowę, względem osiedlenia 300 familii nad brzegiem morskim, między *San-Jacinto* a *Labaką*. Teraz *Ostenia* osada składa się z 1,000 familii, i zawiera około 5,000 mieszkańców. Człowiek żonaty, chcący tam osieść, otrzymuje milę kwadratową, czyli 4,440 akrow ziemi, za 157 dolarów. Beżenny otrzymuje ½ mili, a dalsze ½ po ożenieniu się. Jeżeli bierze Meksykankę, przysięga mu jeszcze ½ mili. Życzący być członkiem osady, powinien złożyć prawne świadectwa o dobrem swém postępowaniu. Prawie ze wszystkich prowincyi Stanów-Zjednoczonych, w szczególności z *Mississipi*, *Alabany*, *Kentuki* i *Tenessy* wielu przeniosło się do kolonii. Teraźniejszey jesieni, 40 ludzi, w których liczbie jest kilku kapitalistów, wyjeżdża do zatoki *metagorskiej*, około której znajdują się najlepsze grunta osady. Bez wątpienia, w całej Ameryce północney ona jest naydogodniejszą dla uprawy winnic i utrzymywania stad bydła. Znajduie się w niej kilka plantacyi cukrowych. W roku przeszłym zebrano tam 550 bal bawełny. Nie mają tam niedostatku umiejętnych ogrodników. Koloniści słyną ze swojej uczciwości i dobrych obyczajów. Są gościnni dla cudzoziemców, wolni od przesądów, i żyją w zupełney między sobą zgodzie. Od czasu założenia osady, trzy tylko osoby do więzienia wziętemi były. Do tych wiadomości są dołączone ogólne niektóre uwagi o prowincyi *Teksas*. W nich powiedziano, iż w tej prowincyi, pięć razy większey od Nowey-Anglii, liczą około 20,000 mieszkańców. Grunta są urodzajne, klimat bardzo zdrowy. Zewszecz względów można się spodziewać, że ta osada będzie jedną z nayludniejszych prowincyi. (G. S. P.)

Korrespondencya.

Mości Panie Redaktorze!

Czytając zawsze gazetę *Kuryera Litewskiego*, znajduję w niej często artykuły umieszczone, o różnych nadzwyczajnych fenomenach w atmosferze, po różnych prowincjach ukazujących się; będąc zaś naocznym świadkiem rzadkiego nader fenomenu w naszych okolicach, a trąbą morską czyli wodną zwanego; postanowiłem go za pośrednictwem W. Pana podać do powszechney wiadomości.

Takowy fenomen widziałem w miejscu mieszkania moiego, Mińskiego gubernii, Dziśnieńskim Powiecie, w folwarku Psuj, o mil sześć od miasta powiatowego Dziśny i tyleż mil od miasteczka Głębokiego położenie swe mającém, przy samey granicy gubernii witebskiej, pomiędzy jeziorami Szszu i Dothe zwanemi. Dnia 5 czerwca, po długich upałach, nastąpił silny deszcz, niekiedy nieznośnym przepłatanym skwarem; około godziny 4tey z południa rozpogodziło się zupełnie, wiatr jednak południowo-wschodni dął dosyć silnie. O 5tey zupełnie się uciszyło, a wpół godziny ukazała się na wschodzie mała i ciemna chmurka, szybko pędem w kierunku wspomnianego wiatru posuwająca się nad jezioro Szszu, blisko 2ch mil kwadratowych powierzchni mające, a o 500 sążni od dworu odległe; zaledwo chmura weszła ponad jezioro, nagle wzrastać zaczęła i deszcz rzęsiście z małym gradem padać zaczął; obłok już był na 3ey części jeziora, gdy postrzegłem ostroką wodnistą, podnoszącą się z jeziora, podstawą trzymającą się chmury, wierchołkiem, iakby trochę ściętym, dotykającym się powierzchni wody. Jezioro nagle się wzburzyło nadzwyczajnie, i woda z wielką szybkością postępowła w górę, iakby pompą prowadzona, a o kilka dopiero sążni od powierzchni wody, nabierała ruchu wirowego, zawsze w górę podejmując się. Tym sposobem przez pół godziny zwolna nad jeziorem przechodziła, a poiaiey pociągnęła ponad błotną łąką wzdłuż krynicznego rowu; napotkawszy na swej drodze stopy drzewa, do niewidzialney wysokości, z sobą unosiła, zawsze nadając im ruch wirowy; i o kilkadziesiąt sążni na przód rzuciła; gdy zaś weszła na miejsce wyższe i suche, w tenczas zjawił się deszcz nadzwyczaj ulewny; a trąba czyli kolumna wodna zdawała się wahać i w górę podnosić; lecz to tylko trwało półty, nim nie weszła na koniec jeziora, Dothe zwanego; a wtenczas pociągnięta najsilniejszą atrakcją, kolumna wodna znowu się chwyciła (że tak wyrażę) powierzchni wody. Daley przeszedłszy znowu na ląd, napotkała na swém przejściu człowieka, ze wsi sąsiedzkiej prowadzącego konia z roboty: obu porwała w swe wiry, konia rzuciła do bliskiego rowu; człowiek zaś znalazł się także odniesionym daleko; powiada, że w przestrachu utracił przytomność i nie pamięta, co się z nim stało; czuł jednak silne potłuczenie ciała, i krew mu szła przez nos i usta, daley trąba szła coraz nam zokajac z widoku; dla odległości miejsca, postępując zawsze w kierunku jezior, blisko od siebie położonych, chmury się później rozszerzyły i deszcz nadzwyczajny padał ze dwie godziny po zniknięciu fenomenu. Widok ten był przy nadzwyczajnem uciszeniu się atmosfery; chmura mała, do której się trąba przykleiła, nie zakrywała całego widnokręgu; kolumna zaś wody, zupełnie była widzialną i wydawała się nakształt szklanney leyki, wodą napełnionej, w której przelewanie się wirowe, postępowanie w górę i opadanie wody, naylepiey widzieć można było. Pas, przez który trąba przechodziła, przy ziemi mógł nie więcej sążni 50 zajmować, i na niem było, zhoże wygniezione i drzewa połamane; z resztą fenomen żadney szkody nie uczynił w sąsiedztwie; ulewa jednak tak była wielką, że młyny i groble niektóre sąsiedzkie poznosiło, zaśewy pozmywało, kilkadziesiąt ludzi prostych, będących na robocznie we dworze i temu zdarzeniu przytomnych, lękali się w podziwieniu, aby wszystka woda ze wzburzonego jeziora Szszu nieuszyła w górę; szum zaś tak był wielki przy przejściu fenomenu, że prawie głuszył, będąc bardzo podobnym do szumu, iaki się daie słyszeć przy wodopadach rzek wielkich i porohach. Osądziwszy ten fenomen, dosyć rzadkim nastającym lądzie i komunikując powszechności, o rzetelnym bycie fenomenu zaręczam. Jan Zenowicz Art. Gwar. Por. Fil. Kand.

Pozwolone drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK

Wilno dnia 15 Września r. s. 1830 roku.

P o d r a d y.

i Wedle planu do zaopatrzenia woysk w następującym 1831 roku przez JEGO CESARSKĄ WYSOKOŚĆ CESARZEWICZA na dzień 11 lipca teraźniejszego roku potwierdzonego, naznaczone w Wołyńskiej Izbie Skarbowej targi 6, 7 i 10, przetargi 11 i 12 i 15 dnia listopada teraźniejszego roku na dostawę, w Wołyńskiej Gubernii prowiantu w 1831 r.

Teraz zaś Polowa Prowiancka Komisya Litewskiego Oddzielnego Korpusu uwiadamia JW. Cywilnego Wileńskiego Gubernatora, że pomienione targi i pierwszy przetarg odbędą się w pomienionej Izbie tych samych dni, iak wyżej wyrażono ostatnie zaś dwa ostateczne przetargi odłożone do 17 i 18 listopada teraźniejszego roku, które też i odbędą się w wyrażonym czasie.

P o d t a d.

i Od Wileńskiego Komissaryatskiego Komissyonierstwa ogłasza się: iż na dostarczenie zapasow i materyałow na potrzebę szpitala wojskowego, ustanowionego w mieście Mińsku naczynają się targi w tym komissyonierstwie następującego mca października od dnia 20 po dzień 28. Dostawka ta ma być zostawiona różnym w szczególności osobom podług niżej wyrażonych podziałow, tak, żeby przedmioty każdego udzielonego oddziału, przyięte zostały przez jedną tylko osobę, a mianowicie:

Oddział 1) Za pud: mąki pszenney, miodu patoki, mąki owsianej, soli, krup: owsianych, ięczmiennych; za funt: krup: perłowych, Smoleńskich, pszennych; za pud: srodu ięczmiennego, grochu, nasienia konopnego, ięczmienia czyszczonego, patoki cukrowej.

Oddział 2) Za pud: mięsa, oleiu kondpnego, sadła wieprzowego; łożu wołowego i baraniego, za funt: masła krowiego; oleiu makowego, orzechowego, oliwy; pęcherzy wołowych za sztukę; za pud: cielęciny, baraniny, stynki suszonej, kur bitych za sztukę; za funt ryby świeżey.

Oddział 3) Za wiadro: kapusty kwaszonej wpółbiałej, buraków kwaszonych; za pud: cebuli zielonej, rzepkowatej, chrzanu korzeni, zieleniny świeżey; za funt pieprzu czarnego, za pud: marchwi korzeni, gorczycy czyli gorczycowego siemienia, za funt czosnku w główkach, chmielu, migdy niemieckiej; za funt: jagod świeżych: berberysu, winogron, wiszeń, za cztery: brusznic, ieżyn, smrodzin, żurawin; za sztofi soku cytrynowego; za pud: jagod iadłowcowych; za funt: herbaty zwyczajnej, herbaty (maykonu, szafwii.

Oddział 4) Za wiadro piwa pospolitego, drożdży, wódki, octu winnego, octu zbożowego, za butelkę wina reńskiego portweynu; zbiteniu za szklankę.

Oddział 5) Mleka krowiego za wiadro; iay kurzych za secinę.

Oddział 6) za funt: cukru melisu, za pud: mydła kulistego, świe łożowych; za funt: krochmalu białego, laku N. 1, N. 2, N. 3, nici: lnianych białych, surowych, smoły czarnej, za pud: smoły rzadkiej za funt: tytuniu papużowego, za rezę papieru do pisanja: białego, siniego, szarego, i tektury, za butelkę:

galasowego atramentu, za funt; gałek galasowych, piór gęsiich za secinę; owsa za czwórć; za pud: siana, miedzi białego, wapna, słomy żytniej, otrębi pszennych; szpilek mosiężnych za secinę, taśmy płótnianej za arszyn; za sztukę trun drewnianych; psiey skórki białej, za secinę: wienikow brzożowych; mioteł; za pud: wosku żółtego, smołki do kadzenia, za funt: siarki palnej; za pud: starzynny płótnianej, igieł za secinę; piliawek żywych, za cztery: węgli brzożowych, za funt biłuty, flaneli za arszyn; koperwasu za funt.

Oddział 7) Za sążeń drow: iednopolannych brzożowych z olchowemi i trypolannych sosnowych z iodłowemi.

Oddział 8) Pobielenie miedzianych naczyń za pud.

Wreszcie iesli nie będzie dostatecznej liczby życzących, kilka oddziałow, albo i cała dostawa szpitalna, może być poruczoną iedney osobie na czas roczny lub dwuletni. Życzący podając się takowej dostawy z poniżeniem stosunkowych w gubernii za miesiąc september sprawkowych cen mogą przybywać na wyżej oznaczone terminy do tego Komissyonierstwa z dowodami praw swoich na weyście do podradow, i dostatecznemi pewnemi ewikcyami rozciągającymi się w trzeciej części na sumę 7 tysięcy rubli.

Zarządzający 7 Klasy Tołubiejew.

Za Sekretarza Czeregin.

10 Klasy Truchaczew.

i Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się iż w M. Bobruysku zamierzono postawić nową wagową miarę, i przy niej sześć kramek za sumę wyliczoną podług śmiety 5124 rub. 40 kop. assygn., zaczem życzący podić się poztużenionego postawienia zechcą przybyć na targi z prawnemi ewikcyami do Mińskiej Izby Skarbowej na terminy: pierwszy 6, drugi 7, trzeci 8 i dla przetargu 9 dnia miesiąca listopada teraźniejszego 1830 roku, gdzie za przybyciem objawione będą życzacyin kondycje, śmiety i plany. Miesiąca września 10 dnia 1830 roku.

Mińskiego Gubernialnego Rządu Sekretarz Radzca honorowy i Kawaler Felicyan Arcimowicz. Stotnaczałnik Siemienow.

W e z w a n i e.

i Sąd Magistratu Miasta Wilna wspólnie z Urzędnikiem z Izby Powiatowej Ziem. Wileń. delegowanym w sprawie exdywizorskiej massy obywatela Wileń. Daniela Buxszy w namowie będącej, zamierzył oczywisty ogłosić wyrok na dniu 25 teraźn. mca septembra; iżby więc interessowane strony dla wysłuchania pomienionego dekretu i należnego z objawienia onego rozpisania się do Izby sądowej Magistratu w oznaczonym dniu iawili się, przez niniejszą wywaawizacyą. Roku 1830 mca septembra 13 dnia.

Marcin Straus Barmistrz M. W.

Regent Michał Ostrowski.

i Wileńska Izba Skarbowa ogłasza niniejszém, iż w Wileńskiej Gubernii odkrył się teraz wakans Trockiego Powiatowego Kaznaczeia; zaczem iesliby

kto żądał wejść w ten obowiązek, niechaj przybędzie do tej Izby Skarbowej z pewną ewikcyą na sto pięćdziesiąt mężkiey płci skaskowych dusz, z atestatem o ostatniej służbie, ieśliby gdzie jeszcze w niej zostawał, lub świadectwem o chwalebném sprawowaniu się i znajomości rachunkowości. Sierpnia 12 dnia 1830 roku.

Губернскій Казначей Лера.

Dyrekcya Główna Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

1 Stosownie do Artykułu 124 Prawa Seymowego o Towarzystwie Kredytowem Ziemskiem, ogłasza iż Listy Zastawne Sztuk 50. Litera E. N. 141,842. — 141,843. — 141,844. — 141,845. — 141,846. — 141,847. — 141,848. — 141,849. — 141,850. — 141,851. — 141,852. — 141,853. — 141,854. — 141,855. — 141,856. — 141,857. — 141,858. — 141,859. — 141,860. — 141,861. — 141,862. — 141,863. — 141,864. — 141,865. — 141,866. — 141,867. — 141,868. — 141,869. — 141,870. — 141,871. — 141,872. — 141,873. — 141,874. — 141,875. — 141,876. — 141,877. — 141,878. — 141,879. — 141,880. — 141,881. — 141,882. — 141,883. — 142,511. — 142,512. — 142,513. — 142,514. — 142,515. — 142,516. — 142,517 i 142,518. Wraz z 6ciokuponami Maryana Cissowskiego własne przy porzeczce w miesiącu maju r. b. wydarzonym we wsi Długiem w Powiecie i Obwodzie Lipnowskim, Woiewództwie Płockiem położoney, miały spalić się, i dla tego właściciel ich zaniósł żądanie do Dyrekcyi Głównej o wygotowanie dla niego duplikatów; wzywa się więc wszystkich którzyby do własności wspomnianych Listów prawa iakowe rościli, aby z takowemi do Dyrekcyi Głównej w Warszawie w przeciągu roku iednego od dnia 29 września r. b. iako daty pierwszego ogłoszenia, niezawodnie zgłosili się, inaczej rzeczony Listy Zastawne umorzonymi, a na ich mieyscu duplikaty wydanemi zostaną. w Warszawie dnia 15 lipca 1830 roku.

Senator Woiewoda Prezes (podpisano) Miączyński.

Pisarz Dyrekcyi (podpisano) Drewnowski.

Wolno drukować, Policmeyster Chrzastowski.

Oświadczenie.

1 Józef i Maryia z Firerów Zawadzey Typografowie Dworu JEGO KRÓLEWSKIEY MOSCI KROLA POLSKIEGO daia wiedzieć interessowanym osobom iż kupniao od Hrabiego Olizara dom w mieście Wilnie położony pod N. 149 i biorąc kwit z szacunkowey summy w roku 1828 apryla 23 dnia wydali zarazem na imie Władysława Hrabi Krosnowskiego oblig na rubli srebrem 2000 restniaące z niedopłaconey za dom Olizarowski szacunkowey summy z terminem opłaty w 1831 roku apryla 23 dnia. Lecz żeby cel pozostawienia pro evictione tey summy z powodu obcego imienia niebył chybio ny, JW. Krosnowski dokumentem assekuracyym w dniu 23 apryla 1828 roku wydanym a tegoż r. 15 gbra w Akta Ziemskie Wileńskie wniesionym zapewnił, że w razie gdyby Zawadzey zmuszeni byli dekretem do opłacenia WJP. Trunowowi olizarowskiego długi, iż wówczas oblig przez nich wydany żadnego znaczenia mieć nie będzie i pódydzie do detrukaty należności Zawadzkiach w stopniu Trunowa jna Olizarze li-

czyć się mającey. Gdy zaś przewidziany przez Krosnowskiego wypadek iż zaszedł i Zawadzey Trunowowi i jego wlewko-nabywcom zostali zmuszeni opłacić przechodzącą pięć tysięcy rubli srebrem summe, więc przez ninieysze ogłaszają że oblig w ręku JW. Krosnowskiego na 2000 rub. srebr. wydany termin wypłaty 23 apryla 1831 roku mający jest iż uspokoiiony i Zawadzkiach nieobowiązujący. O co w szczególności iak niemniey o pozysk dalszych, należących sobie ciż Zawadzey od roku 1829 przewodzą proceder. Datt 1830 meca września 10 dnia.

Józef Zawadzki.

Roku 1830 meca 7bra 10 dnia. Przed Sądem Ziem. Pittu Wileń. stawiaao obecnie W. Ignacy Pietraszkiewicz rzeczywisty student oboyga prawa ninieysze oświadczenie po nastaley rezolucyi wpisać do protokołu podał i w onym własnoręcznie podpisał.

Swiadcze Ignacy Naborowski Ziem. Wileń. Regent.

Dozwala się drukować. Wilno 1830 d. 12 wrześ. Cenzor L. Borowski.

P o z e w.

Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnającego Całą Rossyą etc. etc. etc.

1. UUr. Narcyzowi Grafowi Olizarowi, iako zawodzey zawiuiającemu a Władysławowi i Zofii Grafom Krosnowskim Starościcom Trębowolskim, iako ewiktorom, Karolowi zaś Grafowi Przeczdzickiemu Półkownikowi i Kawalerowi utrzymuiącemu fundusz Grafa Krosnowskiego, Alexandrowi Trunowowi Kapitanowi woysk Ross. i b. Sędziemu Gran. Pittu Wileń. iako pretensorowi ieszcze do funduszu Olizara i Zawadzkiach pozew przed Sąd Ziemski Wileński na kadencyą Sto-Michalską lub po niey następną wynosi się z instancyi Józefa i Maryi z Firerów Zawadzkiach Typografow Dworu Jego Królewskiej Mości Króla Polskiego, w rzeczy następney: obżał. Olizar w roku 1823 apryla 23 dnia wydanem, a iunii 25 przed Sądem Gł. Wileńskim 2go Depar. przyznanem prawem przedawszy żałym Zawadzkiem pałac w w mieście Wilnie na zaułku Bernardyńskim pod N. 149 położony i zakwietowawszy z opłaty całkowitey szacunkowey summy wyraził, że za żadne obżał. długi żał. delatorowie odpowiadać nie będą — Obżał. zaś Hrabia Krosnowski niewiadomo z iakich stosunkow z Hrabia Olizarem, gdy przy opłacie szacunkowey za pałac Olizarowski summy na restniaao 2,000 rubli srebrem wziął od żałego oblig z terminem opłaty w dniu 23 apryla 1831 roku, wydał zarazem w dniu 23 apryla 1828 roku wydaną, a 15 gbra w akta Ziemskie Wileńskie wniesioną assekuracyą przez którą zaręczył, że ieżeliby Zawadzey z rzeczy nabycia domu Olizarowskiego, byli przez kredytorów Olizara, a mianowicie Trunowa lub jego wlewko-nabywców zmuszeni do iakiey opłaty, że w takim razie Zawadzey mają prawo naprzód pomienione obligiem 2,000 rub. sr. potrącić sobie w restaucyi z funduszu tegoż Krosnowskiego, równie iak z Olizara szukać odpowiedzi — Zawadzey takiemi ubezpieczeni opisami, zaledwo dom nabyty w dniu 23 apryla obięli, zaraz znaleźli naruszenie swojej własności, bo wybraną i pokwietowaną przez Hrabiego Kros-

śnowskiego półroczną po 29 7bra 1828 roku intratę, a wkrótce zostali prozekwowani przez kredytorów Olizara wspomnianego Trunowa, Charewicza i dalszych wszelkiego tytułu pretensorów, a zmuszeni dekretemi sądowymi i ich exekucją do opłaty Olizarowskich długów, do opłaty win niestanujących i kosztów na Olizarze, przysądzonych różnemi dekretemi, do ponoszenia expensow prawnych w kilkunastu oddzielnych processach — Odwołując się do dekretoz nastających obligow przez Olizara wydawanych assekuracyi Hrabiego Krosnowskiego i przelewnych kwietacyy od Trunowa, Charewicza, Jankowskiego, Pawłowicza i innych do prawa przedaźnego i artykułow Statutu Litewskiego przychodzą do Sądu i *proszą*: 1mo) sążenia na Hrabi Olizarze summ a) rubli srebrem 3,154 i kop. 56 z procentem od daty zaliczenia Trunowowi w roku 1829 iunii 17, b) rubli sr. 1439 z procentem od daty zaliczenia ich Charewiczowi w roku 1830 apryla 23, c) rubli srebrem 66 kop. 75 Pawłowiczowi opłaconey, d) rubli srebrem 145 Jankowskiemu opłaconey, e) summy rubli srebrnych 450, iako intrat z domu wybranych, a należących do Zawadzkich rubli srebrem 500 za expensa siedmnastorazowego u rozmaitych sądow i władz stawania choćby za przysięgą, a po przysądzeniu w ogół zniesionych summ na Olizarze — 2do) Potrącenia z niey obligiem Zawadzkich Krosnowskiemu wydanym opisaney summy rubli srebrem 2,000 z procentem i nakazania extradycyi pomienionego w 1828 apryla 23 dnia wydanego obligu — 3tio) Zdecydowania, że w restancyi dla Zawadzkich, należney równeyże odpowiedzi ulegać mają fundusze, iak Hrabiego Olizara, tak Hrabiego Krosnowskiego w ręku JW. Hrabiego Przędzieckiego znajdujące się, a ztąd aprobaty areztu u JW. Przędzieckiego — 4to) Nakazania w oznaczonym terminie opłacenia z wolną inkwitacyą ad extenuationem wedle upodobania Zawadzkich, czy Hrabiego Olizara, czy Krosnowskiego, albo Przędzieckiego funduszow, z których rychleyszą dla siebie satysfakcyą upatrzy i tego wszystkiego decydowania o oo czasu sprawy proszoném będzie.

Roku 1830 mca 7bra 12 dnia Woźny niżej podpisany świadcę, iż pięć kopiy tego pozwu z autentykiem zgodnych w sprawie WWJPP. Józefa i Maryi z Firerów Zawadzkich Typografów Dworu Jego Królewskiej Mości Króla Polskiego wszystkie na herbowym papierze pisane: *Jedną* JW. Narcyzowi Grałowi Olizarowi, iako osiadłości w tey Gubernii nie mającemu do drzwi sądowych przybiłem. *Drugą* JW. Władysławowi i Zofii Hrabiom Krosnowskim na summie u JW. Przędzieckiego będącey w Smorgoniach położylem. *Trzecią* JW. Karolowi Grałowi Przędzieckiemu Półkownikowi i Kawalerowi w Smorgoniach ozywisto w ręce podałem. *Czwartą* WJP. Alexandrowi Turnowowi Kapitanowi Woysk Ross. i b. Sędziemu Gran. pttu Wileń. w mieście Wilnie ozywisto w ręce podałem. *Piątą* w Redakcyi Kuryera Litewskiego dla ogłoszenia przez gazetę złożyłem.

Wincenty Koreywo Woźny Sądu Głłgo Litew. Wileń. 2go Depar.

Dozwala się drukować. Wilno 1830 dnia 12 września. Cenzer L. Borowski.

U w i a d o m i e n i e.

1 Fabrykant Instrumentow muzycznych różnego rodzaju Muthreich rodem z Prus, rekomenduje się łaskawey Publiczności swoią robotą, i że ma u siebie już gotowych fortepianow i pantalionow nowym gustem do sprzedania na umiarkowaną cenę. Mieszka do Sgo Michała w domie Zelmana Prenskego na przeciw Ratusza, a od teyże daty będzie miał mieszkanie na Imbarach.

Wolno drukować, Policmeyster Chrząstowski.

Arenda propinacyi w Żeymach.

1 W powiecie Kowieńskim w miasteczku parafialnem Żeymy, należącym do dziedzictwa JW. Michała Grafa Kossakowskiego Pisarza poln. W. X. L. Kaw. Ord. ś. Stan., kafehnaus i karczma, ze wszelką do nich należącą budową, a do tych przywiązaną całego miasteczka propinacyą, wypuszczają się w arendę więcey dającemu, a to w imieniu i na rzecz possesora tradycyynego prioris et potioris, stosownie do zapisanego w aktach Ziemstwa Kowieńskiego na dniu września roku idącego 1830 oświadczenia. Życzący wziąć tę arendę, znajdą potrzebną informacyą u samego possesora w Kownie w kamienicy W. Reissa, a w bliskości Żeym w Skorulach w folwarku plebańskim nad Wilią przeciw Janowa.

Wolno drukować, Policmeyster Chrząstowski.

Sądy Exdywizorskie.

1 Roku 1830 miesiąca 7bra 6 dnia. Sąd Podkomorsko Exdywizorski remissą Sądu Ziem. Pttu Wiłkomier. w objeście, rozdzielenia ziemney majątności Sidoryszek, między Wielmożnych Stefana i Andrzeja, Rewkowskich, iak niemniej w celu usatysfakcyonowania, tak antecessorskich, iakoteż osobistych, tychże WW. Rewkowskich wierzycieli, destynowany; in fundo majątności konkursowey agitujący się, po spełnieniu aktow, inkwizycyi i werefikacyi, między stronami w sprawę wchodzącemi, dla dogodności tychże iuryzdykcyą swą do miasta Powiatowego, Wiłkomierza, przenieść zadeterminowawszy; że do kontynuacyi poruczonego sobie dzieła w dniu 3oim następnego, mca 8bra, przystąpi, a 14 tegoż mca, w ostateczną namowę, wziąć przedsięwzie, przez trzykrotną w gazecie Kuryera Litewskiego, zamieszczającą się, awizacyą interessowane strony wzywa i zawiadamia.

Józef Kozakowski Podkom. Pttu Wiłkom.
Stomma S. Z. Wił. Exdywizor.
Durasewicz Pisarz.

1 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski na usatysfakcyonowanie wierzycieli JW. Michała Kimbiera Półkownika dawnych Woysk Polskich i Kawalera za Remissą Sądu Głównego Wileńskiego drugiego Departamentu w majątności Albrychtowie w powiecie Szawelskim położoney, odbywający się od dnia siódmego sierpnia idącego 1830 roku z

uprzednich odkładów przypadłego a postanowieniem Sądu Głównego na ostateczną rozprawę zamierzonego terminu zajmując się expedyowaniem aktów, słuchaniem odbywanych głosów, oraz ułatwianiem dalszych wyrok oczywisty uprzedzających czynności; z kolei po użyczeniu do dnia dwadziestego piątego praesentium czasu dla przygotowania na wniesione od stron pretensye odpowiednich głosów, wzięcie całej sprawy dla ostatecznego oney rozbioru do namowy na dniu czwartym przyszłego miesiąca oktobra idącego 1830 roku zamierzył; przed iakowym terminem ażeby odestane po satysfakcyę do funduszu Półkownika Kimbara i przezeń do odpowiedzi powołane strony potrzebne interessu objaśnienia dopełniły dla ich wiadomości o terażniejszym swoim do majątności Albrychtowa na ostateczną rozprawę zamierzonym zjeździe i nastąpić mającey z wyroku oczywistego na nieobjawione prawnym porządkiem stosunki amissy, ninieyszą do Gazyty Kuryera Litewskiego dla trzykrotnego w niej

umieszczenia podać awizacyę. 1830 roku września 6 dnia.

Pisarz Ziemi Pttu Rosieńskiego Antoni Bilewicz.

Sędzia Ziemi Rosień. Dyonizy Mikucki.

Sędzia Grodzki Ptu Szawelgo Kamill Rymgaytto.
Regent Filip Suzin.

Do naięcia pokoie.

i W domie Zaykowskich pod N. 1355 są pokoie wygodne do naięcia, za pomierną cenę.

Zaykowski.

Wolno drukować. Policmeyster Chrzastowski.

Wyieźdża i c.

i Wyieźdża za granicę do Królestwa Pruskiego, do miasta Rannitza Wileński mieszczanin Jan Szwendzberger z synem swoim małoletnim Augustem, w interessie familiynym z terminem na rok ieden.

Wileński Policmeyster Podpółkownik Chrzastowski.

Ogłoszenia po raz 2gi i 3ci.

P o d r a d y.

2. Ryżki Ekonomiczny Komitet dróg komunikacyi ninieyszém wzywa życzących z pewnemi i dostatecznemi ewikcyami do targów w nim 16, 17 i 18 dnia terażniejszego miesiąca septembra odbyć się mających, na przewózkę od Małunskiego cegłowego zawodu do Szluzow NN. XII i XIII w Dyrekcyi Windawskiej Wodney Komunikacyi do 22 kubicznych sążni gliny, potrzebney dla zrobienia hydraulicznego wapna, kondycye na tę przewózkę będą obiawione przy tychże targach. Za Sekretarza Mastow.

Przedaż publiczna.

2 Od Litewsko - Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się: iż na uzyskanie niedoimki z Maiorowey Miłoszowey za władanie przez nią Rumszyskiego Starostwa liczący się w ogóle 1,260 rub. 22½ kop. srebrem, przeznaczony na publiczną przedaż murowany dom w mieście Wilnie naydnujący się przytargowany teraz przez Medycyny Doktora Wróblewskiego, i na to naznaczony ostateczny termin 30 dnia następującego miesiąca października; a zatem życzący uczestniczyć w targach i kupnie pomienionego domu zechcą przybydź na ten termin do tego Rządu. Septembra 10 dnia 1830 roku.

Assesor Józef Szulo.

Sekretarz Kowalenok.

Pełniący obowiązek Naczelnika Stoła Wierzbicki.

2 Od Podolskiej Izby Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza się: iż na przedaż oddanych na ewikcyę tej Izbie za uchybieniem terminu dwóch domów Radczyni Honorowey Chmielowskiej w mieście Kamieńcu położonych ze wszystkimi przy nich przybudowaniami, ocenionych 29000 rub. assygnac. na wyręczenie długu za pożyczką męża iey Radzey Honorowego Chmielowskiego w tej Izbie, wynoszącego oprócz procentów 12,420 rub. 47½ kop. assygnacyami, naznaczono do targów terminy 1szy 11, 2gi 14 i 3ci ostateczny 18 dnia mca listopada bieżącego 1830 roku; życzący kupić te domy zechcą przybydź do Izby Powszechney Opieki na

11 godzinę zrana widzieć przedawanych domów inwentarz i kontrakt.

W obowiązku Sekretarza Szaniawski.

Do Dzierżawy.

2 Podolska Izba Skarbowa ogłasza: iż na wieczną przedaż lub oddanie w bezterminową dzierżawę poieżdickich ehutorów Każanichi i Kaydanichi w Winnickim powiecie położonych, w których zawiera się 23 mężkiey płci dusz, z przeznaczaniem roczney intraty z tego majątku 215 rub. srebrem, naznacza się terminy 15 listopada, 15 decembra 1830 i 30 dzień miesiąca stycznia 1831 lat, szacunkowa zaś summa tego majątku, ilość gruntów i wszystkie dogodności równie iak powinność dzierżawcy, powinności włościan i arendarzy, warunki na mocy których powinna się odbywać, objawione będą przy targach.

Na wyżej wyrażone terminy wzywają się do Izby Skarbowey życzący (mający prawo posiadania nieruchomości majątkow) ze swobodnemi ewikcyami w nieruchomości majątku lub pieniężnych summach zawierającemi się.

Zgodnie Naczelnik Stoła Leon Kaparnioki.

P o d r a d y.

3 Od Rządu CESARSKIEGO Uniwersytetu Wileńskiego ogłasza się, że d. 12, 16 i 17 września terażniejszego odbywać się będzie licytacya na dostarczenie bielizny i innych artykułów potrzebnych dla trzech Klinik uniwersyteckich. Życzący takowe dostarczenie przyiąć na siebie mają się stawić z prawnemi ewikcyami w wyżej oznaczonych terminach u Ekonomu domu klinicznego, gdzie o warunkach licytacyi i kontraktu, tudzież o ilości artykułów mających się dostarczyć, dana będzie informacya.

Sekretarz Wincenty Giecołd.

P r z e d a ż.

3 Para koni kasztanowatych z dobrej rasy jest do sprzedania wespół z szorami angielskimi. Powziąć można informacyą w domu J. Gutta na Wielkiej ulicy.

Wolno drukować. Policmeyster Chrzastowski.